A TÖRVÉNYSZÉK ÍTÉLETE (negyedik tanács)

2011. szeptember 13.*

A T-8/09. sz. ügyben,

a **Dredging International NV** (székhelye: Zwijndrecht [Belgium]),

az **Ondernemingen Jan de Nul NV** (székhelye: Hofstade-Aalst [Belgium])

(képviselik őket: R. Martens és A. Van Vaerenbergh ügyvédek)

felpereseknek

az **Európai Tengerbiztonsági Ügynökség (EMSA)** (képviseli: J. Menze, meghatalmazotti minőségben, segítői: J. Stuyck és A.-M. Vandromme ügyvédek)

alperes ellen

egyfelől az EMSA 2008. október 29-i, a felperesek által az EMSA/NEG/3/2008. számú, olajszennyezés eltávolítására alkalmas mentőhajók beavatkozásával kapcsolatos szolgáltatásnyújtásra irányuló tárgyalásos közbeszerzési eljárásban (2. rész:

* Az eljárás nyelve: angol.

Északi-tenger) benyújtott ajánlatot elutasító, és a szerződést a DC International részére odaítélő határozatának megsemmisítése iránti kérelem, másfelől az EMSA és a DC International között létrejött szerződés semmisségének megállapítása iránti kérelem, továbbá kártérítési kérelem tárgyában,

A TÖRVÉNYSZÉK (negyedik tanács),

tagjai: I. Pelikánová elnök (előadó), K. Jürimäe és M. van der Woude bírák,

hivatalvezető: K. Pocheć tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2010. december 15-i tárgyalásra,

meghozta a következő

Ítéletet

A jogvita előzményei

1. *A közbeszerzési szerződés*

1 Az Európai Tengerbiztonsági Ügynökség (EMSA) 2008. március 8-án EMSA/NEG/3/2008 nyilvántartási szám alatt olajszennyezés eltávolítására alkalmas

mentőhajók beavatkozásával kapcsolatos szolgáltatásnyújtásra irányuló tárgyalásos közbeszerzési eljárás megindításáról tett közzé hirdetményt az *Európai Unió Hivatalos Lapjának* Kiegészítésében (HL 2008. S 48). A közbeszerzési eljárást megindító hirdetménnyel egyidejűleg az EMSA internetes oldalán is a közbeszerzési eljárásban való részvételre történő felhívást tett közzé, amelyhez csatolta a részvételi feltételeket és az ajánlattételhez szükséges dokumentáció tervezetét. A közbeszerzési eljárást megindító hirdetmény VI. pontjának (3) bekezdése utalt e közzétételre mint a rendelkezésre álló kiegészítő információk forrására.

2 A szolgáltatásnyújtásra irányuló szerződés 2. része északi-tengeri beavatkozásra vonatkozott.

3 A közbeszerzési eljárást megindító hirdetmény II. pontja (2) bekezdésének 1) alpontja, a részvételi feltételek 3. pontjának (4) bekezdése és az ajánlattételhez szükséges dokumentáció tervezetének 5. pontja szerint a 2. rész maximális teljes értéke 4 000 000 euró volt.

4 A közbeszerzési eljárást megindító hirdetmény II. pontjának (3) bekezdése, a részvételi feltételek 3. pontjának (3) bekezdése és az ajánlattételhez szükséges dokumentáció tervezete 3. pontjának (3) bekezdése szerint a szerződés időtartama az odaítélésétől számított 36 hónap volt. A részvételi feltételekben és az ajánlattételhez szükséges dokumentáció tervezetében kikötésre került, hogy ez az időtartam egy alkalommal legfeljebb három évre meghosszabbítható.

5 Az ajánlattételhez szükséges dokumentáció tervezete 12. pontjának (2) bekezdése szerint a költségvetés egyes részekre vonatkozóan megállapított felső határát meghaladó összegű ajánlat benyújtása a közbeszerzési eljárásból való kizárást von maga után.

2. *A felperesek részvétele a tárgyalásos eljárásban*

6 A felperesek, a Dredging International NV és az Ondernemingen Jan de Nul NV létrehozták a Joint Venture Oil Combat (a továbbiakban: JVOC) közös vállalkozást, és 2008. április 29-én benyújtották ajánlatukat a 2. részre vonatkozóan.

7 A részvételi szakasz lezárultát követően az EMSA 2008. május 30-án ajánlattételi felhívást küldött a felpereseknek, amelyhez csatolta az ajánlattételhez szükséges dokumentáció végleges változatát.

8 2008. június 18-án egyeztető megbeszélést tartottak az EMSA és a felperesek részvételével. E megbeszélés során az EMSA egyfelől kifejtette, hogy amennyiben a szerződéses kötelezettségeket megfelelően teljesíti, három éves szerződéshosszabbítást fog felajánlani szerződéses partnerének. Másfelől az EMSA hangsúlyozta a költségvetés felső határai betartásának fontosságát.

9 A JVOC 2008. július 15-én nyújtotta be ajánlatát.

10 2008. augusztus 14-i levelében az EMSA előzetes észrevételeket tett a felperesek ajánlatára vonatkozóan. Hangsúlyozta különösen, hogy mivel a JVOC ajánlata magasabb összegű volt, mint a 2. rész vonatkozásában előírt költségvetési plafon, azt módosítani kell a közbeszerzési eljárásból történő kizárás terhe mellett.

11 2008. szeptember 1-jei levelében a felperesek felhívták az EMSA figyelmét arra, hogy ajánlatuk hatéves időtartamra vonatkozott, azon lehetőségre tekintettel, amelyet álláspontjuk szerint az ajánlattételhez szükséges dokumentációban felajánlottak. Következésképpen a felperesek álláspontja szerint a hároméves időtartamra számított

átlagos költség alacsonyabb, mint a 2. részre megállapított költségvetési plafon. A felperesek e tekintetben azt is kifejtették, hogy a hatéves időtartamra vonatkozó ajánlat kölcsönösen előnyös megoldást jelent.

12 Az EMSA – a felperesek előadása szerint általuk 2008. szeptember 12-én kézhez vett – levelében megjegyezte, hogy az ajánlattételhez szükséges dokumentáció szerint a benyújtott ajánlatoknak hároméves időtartamra kell vonatkozniuk. Az EMSA ezért felszólította a felpereseket arra, hogy az e követelménynek megfelelő árajánlatot tegyenek.

13 2008. szeptember 29-i levelükben a felperesek vitatták az EMSA-nak az ajánlattételhez szükséges dokumentációra vonatkozó értelmezését. Fenntartották a hatéves szerződéses időtartamra vonatkozó ajánlatukat megismételve, hogy ez az időtartam jelenti ebben az esetben az optimális megoldást.

3. *Az EMSA határozatai és az ezt követő értesítések*

14 2008. október 29-i levelében az EMSA tájékoztatta a felpereseket, hogy mivel nem tartottak be egy olyan követelményt, amelynek a nemteljesítése a közbeszerzési eljárásból való kizárást von maga után, ajánlatukat nem fogadták el. Az EMSA jelezte, hogy a felperesek kérhetik a nyertes ajánlattevő nevének, valamint az ajánlatuk elutasításának indokaira vonatkozó kiegészítő információk közlését, amelyet a felperesek meg is tettek 2008. november 3-i levelükben.

15 2008. november 6-i levelében az EMSA válaszolt a felperesek kérelmére megjelölve, hogy a szerződést a DC International (a továbbiakban: DCI) részére ítélték oda, és hogy a JVOC ajánlata elutasításának indoka a 2. részre előírt költségvetési plafon túllépése volt.

16 2008. november 7-i és 13-i levelükben a felperesek vitatták ajánlatuk elutasítását, kérték a bírálóbizottsági jelentés egy másolatának megküldését, és kifejezték kétségeiket azzal kapcsolatban, hogy a DCI-vel kapcsolatban fennállt egy, az ajánlattételhez szükséges dokumentációban előírt kizáró ok, valamint hogy betartották-e az abban előírt műszaki leírásokat. 2008. november 13-i levelükben a felperesek emellett felszólították az EMSA-t, hogy alkalmazzon várakozási időt a szerződés DCI-vel történő megkötése előtt, amíg nem kapják meg az ajánlatok elbírálásával kapcsolatos információkat. E kérelmeiket a felperesek a 2008. november 21-i levelükben is megismételték.

17 2008. november 19-i levelében, amelyet a felperesek előadásuk szerint 2008. november 24-én kaptak kézhez, az EMSA azt válaszolta, hogy csak azon ajánlattevők jogosultak a nyertes ajánlat viszonylagos előnyeire vonatkozó tájékoztatásra, akiknek az ajánlata elfogadható volt. Márpedig az EMSA szerint a JVOC ajánlata elfogadhatatlan volt, mivel kizáró ok állt fenn vele szemben, nevezetesen túllépte a 2. részre előírt költségvetési plafont. A felperesek által kifejezett kétségekkel kapcsolatban az EMSA hozzátette, hogy a DCI által ajánlott hajókkal szemben nem állt fenn az általuk hivatkozott kizáró ok.

18 2008. november 27-i levelükben a felperesek vitatták a JVOC ajánlatának elfogadhatatlanságát, és megismételték a bírálóbizottsági jelentés másolatának megküldésére vonatkozó kérelmüket.

19 2008. november 28-i levelében az EMSA azt a választ adta, hogy megvizsgálja a felperesek kérelmét. 2008. december 16-án újabb levelet küldött nekik, amelyben megerősítette, hogy a JVOC ajánlata túllépte a 2. részre előírt költségvetési plafont, és hogy emiatt azt a bírálati szakaszban el kellett utasítani. E körülmények között az EMSA álláspontja szerint a felperesek csupán az ajánlatuk elutasításának indokairól tájékozódhatnak, a nyertes ajánlat részleteiről nem.

20 Mivel a felperesek a 2008. december 16-i levelet csak 2009. január 5-én kapták kézhez, időközben a 2008. december 17-i levelükben megismételték kérelmüket.

4. *A szerződés megkötése a DCI-vel*

21 Az EMSA 2008. november 17-én megkötötte a szerződést a DCI-vel.

Az eljárás és a felek kérelmei

22 A Törvényszék Hivatalához 2009. január 6-án benyújtott keresetlevelükkel a felperesek megindították a jelen eljárást.

23 Mivel módosult a Törvényszék tanácsainak összetétele, az előadó bírót a negyedik tanácsba osztották be, következésképpen a jelen ügyet e tanács elé utalták.

24 Az előadó bíró jelentése alapján a Törvényszék (negyedik tanács) 2009. október 19-én úgy döntött, megnyitja a szóbeli szakaszt. A Törvényszék eljárási szabályzatának 64. cikke szerinti pervezető intézkedések keretében írásbeli kérdéseket intézett a felekhez, illetve felhívta őket, hogy azokra írásban válaszoljanak. A felek a megszabott határidőn belül eleget tettek e felhívásnak.

25 A Törvényszék a 2010. december 15-i tárgyaláson meghallgatta a felek szóbeli előterjesztéseit és a Törvényszék által feltett kérdésekre adott válaszaikat.

26 A felperesek azt kérik, hogy a Törvényszék:

– semmisítse meg az EMSA 2008. október 29-i, „a JVOC ajánlatát elutasító és a szerződést a DCI részére odaítélő" határozatát;

– nyilvánítsa semmisnek az EMSA és a DCI között létrejött szerződést;

– ítéljen meg kártérítést a JVOC részére az említett határozat következtében elszenvedett, 725 500 euróra becsült kár megtérítéseként, valamint az ezután járó késedelmi kamatot;

– kötelezze az EMSA-t a költségek viselésére.

27 Az EMSA azt kéri, hogy a Törvényszék:

– a megsemmisítés iránti keresetet nyilvánítsa megalapozatlannak;

– a kártérítési kérelmet nyilvánítsa elfogadhatatlannak, vagy legalább megalapozatlannak;

– kötelezze a felpereseket a költségek viselésére.

A jogkérdésről

1. *A megsemmisítés iránti kérelemről*

28 A felperesek az EMSA 2008. október 29-i határozatának megsemmisítését kérik, amelyben elutasította a JVOC ajánlatát, és a szerződést a DCI-nek ítélte oda. Keresetük alátámasztására négy jogalapra hivatkoznak.

29 Az első jogalap két részre oszlik. Az első rész az Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendeletről szóló, 2002. június 25-i 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet (HL L 248., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 4. kötet, 74. o.; a továbbiakban: általános költségvetési rendelet) 100. cikke (2) bekezdésének, a költségvetési rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 2003. december 9-i EMSA-rendelet (a továbbiakban: az EMSA végrehajtási rendelete) 135. cikke (2) bekezdésének, az indokolási kötelezettségnek, a védelemhez való jog tiszteletben tartása elvének és a hatékony bírói jogvédelemhez való jognak a megsértésén alapszik azzal összefüggésben, hogy a felperesekkel nem közöltek egyes iratokat, valamint hogy a JVOC ajánlatának elutasítása állítólagosan elégtelen volt.

30 A jogalapnak a felperesek által felhozott második része az általános költségvetési rendelet 105. cikke (2) bekezdésének, az általános költségvetési rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2002. december 23-i 2342/2002/EK, Euratom bizottsági rendelet (HL L 357., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 4. kötet, 145. o.; a továbbiakban: általános végrehajtási rendelet) 158a. cikke (1) bekezdésének és a védelemhez való jog tiszteletben tartása elvének megsértésén alapszik. E jogsértés abból ered, hogy az EMSA megtagadta a szerződés

DCI-vel történő megkötésének felfüggesztését addig, amíg a felperesek megkapják az általuk kért iratokat.

31 A második jogalap az egyenlő bánásmód elvének és a hátrányos megkülönböztetés tilalmának megsértésén alapszik a DCI ajánlatának elbírálásával kapcsolatos nyilvánvaló értékelési hibával összefüggésben.

32 A harmadik jogalap az arányosság elvének, az egyenlő bánásmód elvének és a hátrányos megkülönböztetés tilalmának megsértésén alapszik a JVOC ajánlatának elbírálásával kapcsolatos nyilvánvaló értékelési hibával összefüggésben.

33 A negyedik jogalap a 2. rész vonatkozásában meghatározott költségvetési plafon nyilvánvalóan nem megfelelő és ésszerűtlen jellegén alapszik.

34 Meg kell azonban állapítani, hogy a JVOC ajánlatának elutasítása a közbeszerzési eljárásnak nem ugyanabban a szakaszában történt, mint a szerződés DCI számára történő odaítélése. A JVOC ajánlatát ugyanis még azelőtt utasították el, hogy a többi versenyben maradt ajánlatot összehasonlították volna. A szerződés DCI részére történő odaítélése viszont az említett összehasonlítás eredményének tekintendő.

35 E körülmények között a keresetlevél megfogalmazása ellenére meg kell állapítani, hogy a JVOC ajánlatának elutasítása és a szerződés DCI részére történő odaítélése két külön határozatnak minősül (a továbbiakban: „elutasító határozat”, illetve „odaítélő határozat”), és az e határozatokkal szemben előterjesztett megsemmisítés iránti kérelmeket külön kell vizsgálni.

36 E tekintetben a felperesek által felhozott jogalapok közül az elutasító határozatra vonatkozik az első jogalap első része, valamint a harmadik és a negyedik jogalap. Ezzel szemben az első jogalap második része és a második jogalap az odaítélő határozat jogszerűségére és annak végrehajtására vonatkozik.

37 Emellett először is az elutasító határozat megsemmisítése iránti kérelmet kell megvizsgálni. Az EMSA ugyanis e határozatban utasította el a felperesek által a vitatott szerződés elnyerése érdekében benyújtott ajánlatot. Ez volt tehát az a határozat, amely megszüntette az azon szerződés odaítélésére vonatkozó esélyüket, amelyre vonatkozóan ajánlatot nyújtottak be.

38 Majd ezt követően kell megvizsgálni az odaítélő határozat megsemmisítése iránti kérelem elfogadhatóságát, és adott esetben megalapozottságát.

Az elutasító határozatról

39 Az elutasító határozat jogszerűségének vizsgálata keretében a Törvényszék először is a JVOC ajánlatának a 2. rész vonatkozásában előírt költségvetési plafonnal való összeegyeztethetőségét vizsgálja, amelyre a harmadik jogalap és az első jogalap első részének keretében előadott érvek egy része vonatkozik. Ezután a költségvetési plafon megfelelőségével kapcsolatos negyedik jogalappal kell foglalkozni. Végül az első jogalap első részének keretében előadott érveket kell vizsgálni, amelyek azzal kapcsolatosak, hogy a felperesekkel egyes iratokat nem közöltek, továbbá a JVOC ajánlata elutasítása indokolásának állítólagos elégtelenségével.

A harmadik, az arányosság elvének, az egyenlő bánásmód elvének és a hátrányos megkülönböztetés tilalmának a JVOC ajánlatának elbírálásával kapcsolatos nyilvánvaló értékelési hibával összefüggésben történt megsértésére alapított jogalapról, valamint az első jogalap első részéről, amennyiben az a JVOC ajánlatának a 2. rész vonatkozásában előírt költségvetési plafonnal való összeegyeztethetőségére vonatkozik

– A felek érvei

40 A felperesek mindenekelőtt kifejtették, hogy fenntartják a jogukat az érvelésük kiterjesztésére és kiegészítésére az EMSA azon iratainak tartalma függvényében, amelyekbe adott esetben a pervezető intézkedések alapján betekintést nyerhetnek.

41 Az ügy érdemét illetően a felperesek azzal érvelnek, hogy az EMSA nyilvánvaló értékelési hibát követett el, és következésképpen megsértette az arányosság elvét, az egyenlő bánásmód elvét és a hátrányos megkülönböztetés tilalmát, amikor úgy ítélte meg, hogy a JVOC ajánlatát el kell utasítani, mivel nem tartotta tiszteletben a 2. rész vonatkozásában előírt költségvetés felső határát.

42 E tekintetben a felperesek először is azt állítják, hogy a 2. rész vonatkozásában előírt költségvetési plafon az általános költségvetési rendelet 93. és 94. cikke értelmében nem minősül kizáró oknak, mivel nem az ajánlattevők általánosságban vett megbízhatóságával vagy megfelelőségével kapcsolatos, hanem az ajánlatuk egy alapvető elemével. Következésképpen e határ be nem tartása nem teszi ajánlatukat elfogadhatatlanná.

43 Másodszor a 2. rész vonatkozásában előírt költségvetési plafont nem kizáró okként jelölték meg az eljárást megindító hirdetményben, illetve a részvételi feltételekben, amint azt az EMSA végrehajtási rendelete 116. cikke (3) bekezdésének a) pontja és az általános végrehajtási rendelet 130. cikke (3) bekezdésének a) pontja megköveteli. E tekintetben a költségvetési plafon puszta megemlítése az említett dokumentumokban nem elegendő. Ugyanígy az ajánlattételhez szükséges dokumentáció tervezete – ahogy maga is fogalmaz – pusztán a részvételre jelentkezők által benyújtandó iratokról ad általános iránymutatást.

44 Harmadszor a felperesek úgy ítélik meg, hogy betartották a 2. rész vonatkozásában előírt költségvetési plafont. E tekintetben kifejtik, hogy annak érdekében, hogy a gazdaságilag legelőnyösebb megoldást ajánlhassák, hatéves működtetési időszakot alkalmaztak, ami lehetővé teszi a befektetési költségek hosszú távú megtérülését, és így az egységár csökkentését. A felperesek álláspontja szerint úgy tűnt, hogy a hatéves szerződéses időszak megfelel az EMSA elvárásainak, mivel az ajánlattételhez szükséges dokumentáció 3. pontjának (3) bekezdése kifejezetten előírta a szerződés három évre történő meghosszabbítását, és mivel az EMSA az egyeztető megbeszélésen megerősítette, hogy hosszú távú együttműködést keres.

45 Márpedig a felperesek álláspontja szerint amennyiben a JVOC által ajánlott teljes árat elosztjuk kettővel annak érdekében, hogy a hároméves működtetésre vonatkozó árat kiszámítsuk, az eredmény a 2. rész vonatkozásában előírt költségvetési plafon alatt marad.

46 A felperesek hozzáteszik, a DCI-vel kötött, eredetileg hároméves szerződés meghosszabbítása esetén az EMSA megsértené azon kötelezettségét, hogy a legelőnyösebb ajánlatot válassza ki, és sértené az egyenlő bánásmód elvét, mivel a JVOC hat évre vonatkozó ajánlatát elutasította. Ilyen időtartamra ugyanis a JVOC ajánlata a legelőnyösebb.

47 Negyedszer a felperesek azzal érvelnek, hogy a JVOC ajánlatának elutasítása hátrányosan megkülönböztető és aránytalan. A felperesek szerint ugyanis az EMSA-nak nem volt kötelessége kizárni minden, a 2. rész vonatkozásában előírt költségvetési plafont meghaladó ajánlatot, hanem meg kellett volna vizsgálnia, hogy volt-e olyan ok, amely lehetővé tette volna az ajánlat közvetlen kizárásának elkerülését, és különösen meg kellett volna vizsgálnia a javasolt sajátos megoldás esetleges előnyeit.

48 Az EMSA vitatja a felperesek érveinek megalapozottságát.

– A Törvényszék álláspontja

49 Mindenekelőtt meg kell jegyezni, hogy az EMSA irataihoz való, a felperesek által a pervezető intézkedések iránti kérelmük keretében kért hozzáférés nem a JVOC ajánlata elutasításával kapcsolatos információkra irányul, hanem kizárólag a DCI ajánlatával és annak a bírálóbizottság általi elbírálásával kapcsolatos információkra. E körülmények között az utóbbi információkhoz való esetleges hozzáférés nem lehet hatással az elutasító határozatra vonatkozóan a harmadik jogalap keretében és az első jogalap első részében előadott jogalapokra és érvekre.

50 A kérdés érdemét illetően meg kell jegyezni először is, hogy az elutasító határozatban az EMSA az ajánlat elutasításának indokaként kifejezetten a JVOC ajánlatának a 2. rész vonatkozásában előírt költségvetési plafonnal való összeegyeztethetetlenségét jelölte meg.

51 Márpedig, amint a felperesek érveléséből és az ügy irataiból kitűnik, az említett költségvetési plafon állítólagos túllépése csak annak a következménye, hogy a JVOC ajánlata hatéves szerződéses időtartamra vonatkozott.

52 E körülmények között a 2. rész vonatkozásában előírt költségvetési plafon tiszteletben tartásának kérdése mellett meg kell vizsgálni azt, hogy az ajánlati felhíváshoz kapcsolódó dokumentációban megjelölt szerződéses időtartamot tiszteletben tartották-e. Ennélfogva meg kell vizsgálni, hogy a felperesek jogosultak voltak-e hatéves szerződéses időtartam vonatkozásában benyújtani az ajánlatukat, és megtenni árajánlatukat.

53 Amint a fenti 4. pontban rögzítésre került, a közbeszerzési eljárást megindító hirdetmény II. pontjának (3) bekezdése, a részvételi feltételek 3. pontjának (3) bekezdése és az ajánlattételhez szükséges dokumentáció tervezete 3. pontjának (3) bekezdése szerint a szerződés időtartama az odaítélésétől számított 36 hónap. E tekintetben a részvételi feltételek és az ajánlattételhez szükséges dokumentáció tervezete kimondta, hogy ez az időtartam egy alkalommal legfeljebb három évre meghosszabbítható. Emellett az ajánlattevők rendelkezésére bocsátott szerződéstervezet, amely az ajánlattételhez szükséges dokumentáció tervezetének mellékletét képezte, V. címének (2) bekezdésében előírta, hogy a szerződés meghosszabbítása a felek kifejezett írásbeli megegyezéséhez van kötve.

54 Valóban igaz, hogy ebben az összefüggésben az ajánlattételhez szükséges dokumentáció tervezete bevezető részének 4. pontjában feltüntetésre került, hogy az abban található információkat csak az eljárásnak az ajánlatok benyújtására irányuló szakaszában való esetleges részvételük előkészítésében való segítségnyújtás érdekében bocsátották az ajánlattevők rendelkezésére. A bevezető rész 5. pontjában azonban az EMSA jelezte, hogy noha az ajánlattételhez szükséges dokumentációt tervezet formájában bocsátották rendelkezésre, abban jelentős módosításokat nem terveztek. Végül az ajánlattételhez szükséges dokumentáció végleges szövege átvette az ajánlattételhez szükséges dokumentáció tervezetének szövegét a szerződés tervezett időtartama vonatkozásában.

55 A felperesekkel tartott egyeztető megbeszélést illetően az ez alkalommal felvett jegyzőkönyvből kitűnik, az EMSA kijelentette, hogy hosszú távú partnert keres. Képviselői azonban a szerződés meghosszabbítását kifejezetten a szerződéses kötelezettségek megfelelő teljesítéséhez kötötték, egyértelműen hangsúlyozva ezzel, hogy az említett meghosszabbítás a felek és különösen az EMSA szándékától függ, és az nem automatikus.

56 Emellett a felperesek által 2008. szeptember 12-én kézhezkapott levélben az EMSA kifejezetten felhívta a figyelmüket arra, hogy a tervezett szerződéses időtartam három év, és jelezte, hogy valamennyi benyújtott ajánlatnak ezen az időtartamon kell alapulnia az egyenlő bánásmód elvének megfelelő összehasonlítás lehetővé tétele érdekében. Az EMSA kifejezetten felhívta a felpereseket arra, hogy nyújtsák be újra árajánlatukat a hároméves szerződéses időtartam alapulvételével és a 2. rész vonatkozásában előírt költségvetési plafon figyelembevételével.

57 A fentiekre tekintettel meg kell állapítani, hogy a közbeszerzési eljárást megindító hirdetményből, az azzal együtt közzétett iratokból, amelyekre e hirdetmény is utal, valamint az EMSA későbbi nyilatkozataiból világosan és egyértelműen kitűnik, hogy a keresett szerződéses időtartam 36 hónap volt, és az említett szerződésnek az ezen időtartamot megkétszerező meghosszabbítása nem automatikus, ellenkezőleg, az az EMSA jóváhagyásától függ.

58 E körülmények között a felperesek nem voltak jogosultak arra, hogy hatéves szerződéses időtartam alapján nyújtsanak be ajánlatot és tegyenek árajánlatot, így a JVOC ajánlata a szerződéses időtartam tekintetében nem felelt meg az ajánlati felhíváshoz kapcsolódó dokumentációnak.

59 E megállapítás következményeit illetően a felperesek jogosan azt állítják, sem a JVOC ajánlatának a szerződés tervezett időtartamával való összeegyeztethetetlensége, sem ebből következően a 2. rész vonatkozásában előírt költségvetési plafon túllépése nem minősül kizáró oknak az általános költségvetési rendelet 93–96. cikke értelmében. E körülmények ugyanis nem felelnek meg az említett rendelkezéseknek az ajánlattevők általános megbízhatóságának, tisztességességének, illetve velük szemben összeférhetetlenségi okok fenn nem állásának ellenőrzésére irányuló célkitűzésének.

60 Az érintett körülmények ugyanígy nem minősülnek az általános költségvetési rendelet 97. cikkének (1) bekezdése és az általános végrehajtási rendelet 135–137. cikke értelmében vett kiválasztási szempontoknak sem, mivel nem közvetlenül a felperesek pénzügyi, gazdasági, műszaki és szakmai alkalmasságával kapcsolatosak.

61 E megállapításokat alátámasztja az is, hogy a különösen a kizáró okok és a kiválasztási szempontok tiszteletben tartásának ellenőrzésére irányuló részvételi szakaszt követően az EMSA ajánlattételi felhívást küldött a felpereseknek.

62 Ezzel szemben valamely ajánlatnak a szerződés tervezett időtartamával, és következésképpen a költségvetési plafonnal való összhangjának a kérdése nem ezen ajánlatnak a többi benyújtott ajánlattal való összehasonlítására irányul, és így nem teszi lehetővé – az esettől függően – annak meghatározását, hogy melyik ajánlat a gazdaságilag legelőnyösebb, illetve melyik tartalmazza a legalacsonyabb árat. Következésképpen az említett körülmények nem minősülnek az általános költségvetési rendelet 97. cikke és az általános végrehajtási rendelet 138. cikke szerinti odaítélési szempontnak.

63 A szóban forgó körülmények valójában olyan feltételek, amelyeket egy ajánlatnak teljesítenie kell annak érdekében, hogy megfeleljen az ajánlatkérő igényeinek. Ennélfogva a szerződés tárgyának fogalmi körébe tartoznak.

64 Ily módon a szolgáltatásnyújtásra irányuló szerződés tervezett időtartama e szolgáltatási szerződés tárgyának meghatározására szolgál, mivel ez képezi az árak és különösen a kezdeti befektetések megtérülése kiszámításának alapját.

65 Ugyanígy a költségvetési plafon, azaz egy kötelezően alkalmazandó árfeltétel előírásával az ajánlatkérő a szerződés ezzel körülírt tárgyának megvalósítására vonatkozó feltételt határoz meg.

66 A szerződés tárgyának meghatározására az általános költségvetési rendelet 92. cikke vonatkozik, amely szerint „[a]z ajánlati felhíváshoz kapcsolódó dokumentációban meg kell adni a szerződés tárgyának teljes, világos és pontos leírását, valamint a szerződésre vonatkozó kizárási, kiválasztási és odaítélési feltételeket". E rendelkezésből kitűnik, hogy a szerződés tárgyának meghatározása elkülönül a kizáró okoktól, a kiválasztási és az odaítélési szempontoktól.

67 Azon esetet illetően, amikor valamely ajánlat nem felel meg a szerződés tárgyának, az általános végrehajtási rendelet 146. cikke (3) bekezdésének első albekezdése kimondja, hogy „[a]z ajánlati felhíváshoz mellékelt okmányokban meghatározott valamennyi lényeges követelménynek vagy az azokban megállapított egyedi követelményeknek nem megfelelő részvételi kérelmek és ajánlatok kizárásra kerülnek".

68 E tekintetben hozzá kell tenni, hogy a közbeszerzési eljárás célja az ajánlatkérő igényeinek a lehető legjobb feltételek mellett történő kielégítése. Következésképpen az ajánlatkérőnek az igényei szerint szabadon kell tudnia meghatározni a közbeszerzési szerződés tárgyát, amely maga után vonja azt is, hogy nem kötelezhető olyan ajánlat figyelembevételére, amelynek a tárgya eltér az általa keresettől, amint azt az ajánlati felhíváshoz kapcsolódó dokumentációban kifejtette.

69 Ugyanígy általánosságban a szerződés tárgyától való eltérés lehetetlenné teszi a benyújtott ajánlatok tényleges összehasonlítását, mivel ebben az esetben azok nem közös referencialapon kerülnek összeállításra.

70 Másfelől összeegyeztethetetlen lenne az átláthatóság és az egyenlő bánásmód elvével, ha az ajánlatkérő eltérne az ajánlati felhíváshoz kapcsolódó dokumentációtól a szerződés ezen iratokban meghatározott tárgyának meg nem felelő ajánlatok elfogadásával.

71 Egyébiránt az ítélkezési gyakorlatból kitűnik, hogy alapvető, hogy az ajánlatkérő meggyőződhessen az ajánlat pontos tartalmáról és különösen annak az ajánlati felhíváshoz kapcsolódó dokumentációban előírt feltételeknek való megfelelőségéről. Így amennyiben valamely ajánlat nem egyértelmű, és az ajánlatkérő nem tudja gyorsan és hatékonyan megállapítani, hogy az említett ajánlat valójában mit takar, nincs más választása, mint elutasítani azt (a Törvényszék T-211/02. sz., Tideland Signal kontra Bizottság ügyben 2002. szeptember 27-én hozott ítéletének [EBHT 2002., II-3781. o.] 34. pontja). *A fortiori* ugyanez a következménye annak, ha – mint a jelen esetben – az ajánlat nyilvánvalóan nem felel meg a szerződés tárgyának.

72 E körülmények között meg kell állapítani, hogy a szerződésnek a közbeszerzési eljárást megindító iratokban leírt tárgyának való megfelelés olyan előfeltételnek minősül, amelynek valamennyi ajánlatnak meg kell felelnie annak érdekében, hogy a közbeszerzési eljárásban figyelembe vegyék. E feltétel nemteljesítésének az érintett ajánlat ajánlatkérő általi kizárását kell eredményeznie, anélkül hogy azt a többi benyújtott ajánlattal összehasonlítaná.

73 Márpedig a jelen esetben a fenti 58. és 63. pontból kitűnik, hogy a JVOC ajánlata a szerződés tárgya meghatározásának egyik eleme, nevezetesen a szerződés tervezett időtartama tekintetében nem felelt meg a közbeszerzési eljárást megindító iratoknak. Következésképpen az EMSA nem vétett értékelési hibát, amikor az említett ajánlatot a szerződés odaítélése előtt anélkül utasította el, hogy azt összehasonlította volna a többi ajánlattal.

74 Azon kérdést illetően, hogy a szerződés tervezett időtartamát és a 2. rész vonatkozásában előírt költségvetési plafont érvényesen határozták-e meg a vonatkozó iratokban, fentebb már megállapításra került, hogy e feltételek a szerződés tárgyának meghatározása körébe tartoznak. Következésképpen az általános költségvetési rendelet 92. cikke alkalmazandó, amely kimondja, hogy „[a]z ajánlati felhíváshoz kapcsolódó dokumentációban meg kell adni a szerződés tárgyának teljes, világos és pontos leírását". Ezzel szemben az általános végrehajtási rendeletnek a felperesek által hivatkozott 130. cikke (3) bekezdésének a) pontja kizárólag a kizáró okokra és a kiválasztási szempontokra vonatkozik, és ezért a jelen esetben nem alkalmazandó.

75 E tekintetben a szerződés tervezett időtartamát illetően elegendő a fenti 53–57. pontra utalni, ahol megállapítást nyert, hogy az ajánlati felhíváshoz kapcsolódó dokumentációból világosan és pontosan kitűnik, hogy az EMSA által keresett szerződéses időtartam 36 hónap volt, és az említett szerződésnek az ezen időtartamot megkétszerező meghosszabbítása nem automatikus, ellenkezőleg, az a felek és különösen az EMSA jóváhagyásától függ.

76 A 2. rész vonatkozásában megállapított költségvetési plafont illetően a fenti 3. pontban rögzítésre került, hogy a közbeszerzési eljárást megindító hirdetmény II. pontja (2) bekezdésének 1) alpontja, a részvételi feltételek 3. pontjának (4) bekezdése és az ajánlattételhez szükséges dokumentáció tervezetének 5. pontja szerint a 2. rész maximális teljes értéke 4 000 000 euró volt. Az ajánlattételhez szükséges dokumentáció tervezete 12. pontjának (2) bekezdése szerint továbbá a költségvetés egyes részekre vonatkozóan megállapított felső határát meghaladó összegű ajánlat benyújtása a közbeszerzési eljárásból való kizárást von maga után, amint az a fenti 5. pontban is rögzítésre került.

77 E tekintetben a felperesek azon érvét illetően, miszerint az ajánlattételhez szükséges dokumentáció tervezete pusztán segítségnyújtásként szolgált az ajánlattevők számára, elegendő visszautalni a fenti 54. pontra. Azon tényt illetően, hogy a közbeszerzési eljárást megindító hirdetménynek a 2. rész leírására vonatkozó fejezetének 5. pontja szerint a költségvetési plafon pusztán becsült érték volt, meg kell jegyezni, hogy azt mind az ajánlattételhez szükséges dokumentáció tervezetében, mind annak végleges változatában kategorikusan állapították meg.

78 E körülmények között meg kell állapítani, hogy mind a szerződés tervezett időtartama, mind a 2. rész vonatkozásában megállapított költségvetési plafon világosan és pontosan került leírásra az ajánlati felhíváshoz kapcsolódó dokumentációban az általános költségvetési rendelet 92. cikke szerinti követelménynek megfelelően.

79 Egyébiránt a felperesek nem adtak elő különös érvelést azon állításuk alátámasztására, miszerint a JVOC ajánlatának a szerződés tárgyával való összeegyeztethetetlensége alapján történő elutasítása hátrányosan megkülönböztető vagy aránytalan lenne. Ellenkezőleg, a fenti 68–70. pontban kifejtettekből az következik, hogy ez a következmény az egyetlen, amely összhangban áll a közbeszerzési eljárás céljával, valamint az átláthatóság és az egyenlő bánásmód elvével, mivel egyfelől a JVOC ajánlata nem felelt meg az EMSA-nak az ajánlati felhíváshoz kapcsolódó dokumentációban meghatározott igényeinek, másfelől mivel a szerződés tervezett időtartamának be nem tartása lehetetlenné tette az említett ajánlatnak a többi benyújtott ajánlattal való összehasonlítását.

80 E körülmények között, mivel a fenti 53–57. pontból kitűnik, hogy az EMSA által keresett szerződéses időtartam három év volt, irreleváns az az állítás, miszerint a JVOC ajánlata hatéves időtartam vonatkozásában előnyösebb, mint a DCI ajánlata.

81 Végül meg kell állapítani, hogy a Törvényszéknek a felperesek által hivatkozott, a T-406/06. sz., Evropaïki Dynamiki kontra Bizottság ügyben 2008. november 12-én hozott ítélete (az EBHT-ban nem tették közzé) nem releváns a jelen ügyben. Az ezen ítélet alapjául szolgáló ügyben ugyanis egy, a szerződés tárgyának megfelelő, és ezért a többi ajánlattal összehasonlítható ajánlat ezen összehasonlítás keretében nem érte el az egyes odaítélési szempontok vonatkozásában meghatározott minimális pontszámot. A jelen ügyben ezzel szemben a JVOC ajánlatát az ajánlatok összehasonlítását,

és ennélfogva az odaítélési szakaszt megelőzően utasították el amiatt, hogy nem felelt meg a szerződés tárgyának.

82 A fentiekre tekintettel a harmadik jogalapot, valamint az első jogalap első részét a JVOC ajánlatának a 2. rész vonatkozásában meghatározott költségvetési plafonnal való összeegyeztethetőségére vonatkozó részében el kell utasítani.

A 2. rész vonatkozásában meghatározott költségvetési plafon nyilvánvalóan nem megfelelő és ésszerűtlen jellegén alapuló negyedik jogalapról

– A felek érvei

83 A felperesek álláspontja szerint a 2. rész vonatkozásában meghatározott költségvetési plafon túlzottan alacsony volt, és így nem tette lehetővé az ajánlattevők számára, hogy az EMSA által meghatározott valamennyi követelménynek megfelelő ajánlatot tegyenek. Ebből azt a következtetést vonják le, hogy valamennyi olyan ajánlat, amelyben betartották e költségvetési plafont, nem felelt meg az említett követelményeknek. Ebben az összefüggésben a felperesek kifejtik, hogy az eredeti négy ajánlatból három meghaladta a költségvetési plafont. Hozzáteszik, hogy két alkalommal is vitatták a 2. rész vonatkozásában meghatározott költségvetési plafon alkalmazását.

84 Az EMSA vitatja a felperesek érveinek megalapozottságát.

– A Törvényszék álláspontja

85 Mindenekelőtt meg kell állapítani, hogy a felperesek nem mutattak be olyan különös körülményeket, amelyek állításaikat alátámasztanák. Az egyetlen konkrét körülmény, amelyre hivatkoztak, az az olajszennyezések eltávolítására szolgáló eszközök magas beszerzési ára volt, amely esetükben elérné az 1 960 000 eurót.

86 Márpedig a felperesek nem adtak elő arra vonatkozó érvelést, hogy ez a költség mindenképpen szükséges az EMSA által meghatározott követelmények összességének tiszteletben tartásához, vagy hogy e költség önmagában lehetetlenné teszi a 2. rész vonatkozásában meghatározott költségvetési plafon betartását.

87 Ugyanígy az a körülmény, hogy az eredetileg benyújtott négy ajánlat közül három nem tartotta be a 2. rész vonatkozásában meghatározott költségvetési plafont, önmagában nem bizonyítja, hogy e plafon túlzottan alacsony volt, vagy hogy az egyetlen, azt tiszteletben tartó ajánlat nem felelt meg az EMSA által meghatározott valamennyi követelménynek. Lehetséges ugyanis, hogy ez utóbbi ajánlat volt az egyetlen, amely mind a költségvetési plafont, mind az előírt egyéb követelményeket betartotta.

88 Egyebekben pedig, amint az a fenti 68. pontban is megállapítást nyert, az ajánlatkérőnek mindenesetre szabadon kell tudnia meghatározni a szerződés tárgyát, és így megválasztani azokat a feltételeket, amelyeknek a benyújtott ajánlatoknak meg kell felelniük. Így többek között meghatározhatja a megkötendő szerződés időtartamát, és a költségvetési lehetőségekkel összhangban azt a költségvetési plafont, amelyet az ajánlatoknak tiszteletben kell tartaniuk. E tekintetben nem köteles konzultálni a potenciális ajánlattevőkkel az általa meghatározott feltételek megfelelősége tárgyában.

89 Amennyiben az ajánlatkérő valóban túlzottan alacsony költségvetési plafont határoz meg, kiteszi magát annak a kockázatnak, hogy egyetlen megfelelő ajánlatot sem nyújtanak be, és így a közbeszerzési eljárást módosított feltételek mellett meg kell ismételnie. E körülmény azonban nem jelenti azt, hogy köteles lenne figyelembe venni az ajánlatkérők észrevételeit, vagy *a fortiori* elfogadni javaslataikat.

90 E megállapításra tekintettel az a körülmény, miszerint a felperesek az EMSA előtt hivatkoztak a 2. rész vonatkozásában meghatározott költségvetési plafon állítólagos nemmegfelelőségére, irreleváns.

91 A fentiekre tekintettel a negyedik jogalapot el kell utasítani.

Az első jogalap első részéről, amennyiben az egyes iratoknak a felperesekkel történő közlésének elmulasztására és a JVOC ajánlata elutasításának indokolására vonatkozik

– A felek érvei

92 A felperesek azzal érvelnek, hogy az EMSA megsértette az általános költségvetési rendelet 100. cikkének (2) bekezdését, az EMSA végrehajtási rendelete 135. cikkének (2) bekezdését, az indokolási kötelezettséget, a védelemhez való jog tiszteletben tartásának elvét és a hatékony bírói jogvédelemhez való jogot, amennyiben egyfelől egyes

iratokat nem közölt velük, és másfelől nem indokolta a jogilag megkövetelt módon a JVOC ajánlatának elutasítását.

93 Az első kifogást illetően a felperesek előadják, hogy több erre irányuló kérelmük ellenére az EMSA megtagadta a bírálóbizottsági jelentés és a DCI ajánlatának, illetve e dokumentumok releváns kivonatainak velük való közlését. Márpedig az EMSA végrehajtási rendelete 135. cikkének (2) bekezdéséből – az általános költségvetési rendelet 100. cikkének (2) bekezdésével és az általános végrehajtási rendelet 149. cikkével összefüggésben értelmezve – az következik, hogy az EMSA köteles volt a nyertes ajánlat jellemzőire és viszonylagos előnyeire vonatkozó információkat az elfogadható ajánlatot benyújtó, és erre irányuló kérelmet benyújtó ajánlattevők rendelkezésére bocsátani.

94 A felperesek álláspontja szerint e tájékoztatási kötelezettség célja annak lehetővé tétele az elutasított ajánlattevő számára, hogy megértse ajánlata elutasításának indokait, és meggyőződjön arról, hogy nem érte hátrányos megkülönböztetés a többi ajánlattevőhöz képest. Az az ajánlattevő ugyanis, akinek az ajánlatát az ajánlattételhez szükséges dokumentációnak való meg nem felelés miatt utasították el, jogosult megismerni az ahhoz szükséges információkat, hogy bizonyíthassa, a többi ajánlattevő ajánlata sem felelt meg az ajánlattételhez szükséges dokumentációban foglaltaknak, és ezért azokat is el kellett volna utasítani.

95 A felperesek kifejtik továbbá, hogy noha a JVOC ajánlatát valójában nem hasonlították össze a DCI ajánlatával, így nem is léteznek ez utóbbi viszonylagos előnyeire vonatkozó információk, a nyertes ajánlattevő ajánlatának jellemzőiről, valamint azoknak az ajánlatkérő általi értékeléséről akkor is tájékoztatást kell adni.

96 A JVOC ajánlata elutasításának indokolásával kapcsolatban a felperesek arra hivatkoznak, hogy az EMSA az elutasító határozatban nem tüntette fel azon okot, ami miatt az említett ajánlatot elutasította, és nem említette meg az említett határozat megtámadására rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségeket sem.

97 A felperesek kifejtik, hogy ebben az összefüggésben az elutasító határozatban a kizáró ok be nem tartásának egyszerű megemlítése nem minősül megfelelő indokolásnak, mivel az nem tette lehetővé számukra a JVOC ajánlata elutasítása indokának megítélését. Az elutasító határozat alapjául szolgáló különös indok ugyanis csak a 2008. november 6-i levélben került kifejtésre.

98 Végül a felperesek azzal érvelnek, hogy a releváns információkról való tájékoztatási kötelezettség és az indokolási kötelezettség megsértése egyúttal a védelemhez, valamint a hatékony bírói jogvédelemhez való joguk megsértését is megvalósítja.

99 Az EMSA vitatja a felperesek érveinek megalapozottságát.

– A Törvényszék álláspontja

100 Az általános költségvetési rendelet 100. cikke (2) bekezdésének első albekezdése szerint „[a]z ajánlatkérő tájékoztatja a határozat indokairól azon pályázókat [helyesen: részvételre jelentkezőket] vagy ajánlattevőket, akiknek az ajánlatát vagy pályázatát [helyesen: akiknek a részvételi jelentkezését vagy ajánlatát] elutasították, és a sikeres

pályázat [helyesen: nyertes ajánlat] jellemzőiről és viszonylagos előnyeiről, valamint a szerződést elnyerő ajánlattevő nevéről azon ajánlattevőket, akiknek a pályázata [helyesen: az ajánlata] elfogadható, és akik ezt írásban kérik".

101 Az általános végrehajtási rendelet 149. cikke, amelynek tartalma megegyezik az EMSA végrehajtási rendeletének 135. cikkével, a következő pontosításokat teszi:

„(1) Az ajánlatkérő a lehető legrövidebb határidőn belül tájékoztatja a pályázókat [helyesen: a részvételre jeelntkezőket] és az ajánlattevőket a szerződés […] odaítéléséről […]

(2) Az ajánlatkérő az írásos kérelem kézhezvételét követő legfeljebb tizenöt naptári napon belül rendelkezésre bocsátja [az általános] költségvetési rendelet 100. cikkének (2) bekezdésében előírt információt.

(3) A közösségi intézmények által saját számlájukra odaítélt szerződések esetében, […] az ajánlatkérő valamennyi sikertelen ajánlattevőt vagy pályázót [helyesen: vagy részvételre jelentkezőt] egy időben és egyesével, postai úton, faxon vagy e-mailben tájékoztat arról, hogy pályázatukat vagy ajánlatukat [helyesen: ajánlatukat vagy részvételi jelentkezésüket] elutasították […]

Az ajánlatkérő valamennyi esetben feltünteti az ajánlat vagy pályázat [helyesen: részvételi jelentkezés] elutasításának okait és a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségeket.

[…]

A sikertelen ajánlattevők vagy pályázók [helyesen: részvételre jelentkezők] írásbeli […] kérésre további tájékoztatást kaphatnak az elutasítás okairól, valamint valamennyi elfogadható ajánlatot benyújtott ajánlattevő tájékoztatást kaphat a kiválasztott ajánlat jellemzőiről és előnyeiről, valamint a nyertes ajánlattevő nevéről, [az általános] költségvetési rendelet 100. cikke (2) bekezdése második albekezdésének sérelme nélkül. Az ajánlatkérők a kérelem kézhezvételétől számított maximum tizenöt naptári napos határidőn belül válaszolnak."

102 Azon kötelezettségek terjedelmének meghatározása érdekében, amelyek az EMSA-t az általános költségvetési rendelet 100. cikkének (2) bekezdése, az általános végrehajtási rendelet 149. cikke és az EMSA végrehajtási rendelete 135. cikke értelmében a felperesekkel szemben terhelik, meg kell tehát vizsgálni, hogy a JVOC ajánlata e rendelkezések alkalmazásában elfogadható volt-e.

103 E tekintetben az általános végrehajtási rendelet 146. cikke (3) bekezdésének harmadik albekezdése kimondja, hogy „[a]zoknak a pályázóknak [helyesen: részvételre jelentkezőknek,] illetve ajánlattevőknek az ajánlatai tekintendők elfogadhatónak, akik a pályázatból [helyesen: az eljárásból] nincsenek kizárva, és megfelelnek a kiválasztási kritériumoknak".

104 Márpedig e rendelkezés, mivel pusztán a kizáró okokat és a kiválasztási szempontokat említi meg, figyelmen kívül hagyja a fenti 59–72. pontban kifejtett azon körülményt, miszerint a szerződés tárgyának való megfelelés olyan előfeltételnek minősül, amely nemteljesítésének az érintett ajánlat kizárását kell eredményeznie, anélkül hogy azt a többi benyújtott ajánlattal össze kellene hasonlítani.

105 Így az általános végrehajtási rendelet 146. cikke (3) bekezdése harmadik albekezdésének a szövege nem felel meg az általános költségvetési rendelet 100. cikkének (2) bekezdésében előírt, a kiválasztott ajánlat jellemzőinek és viszonylagos előnyeinek, valamint a nyertes ajánlattevő nevének a közlésére irányuló tájékoztatási kötelezettség céljának.

106 E cél abban áll, hogy a szerződés odaítélését megelőző eljárási szakaszba jutott, a többi ajánlattal összehasonlított és kevésbé előnyösnek ítélt ajánlatot tevő ajánlattevők számára lehetővé váljon annak ellenőrzése, hogy az összehasonlítás helyesen történt-e, és adott esetben azt vitathassák. Ez az ellenőrzés ugyanis nem végezhető el a nyertes ajánlatra vonatkozó releváns információk ismeretének hiányában.

107 Ezzel szemben, amennyiben az ajánlat elutastására az odaítélési szakaszt megelőzően kerül sor, az fogalmilag nem lehet a nyertes ajánlattal való összehasonlítás következménye. Következésképpen az elutasítás megalapozottságának ellenőrzése nem függ a nyertes ajánlatra vonatkozó információk közlésétől.

108 E tekintetben meg kell állapítani továbbá, hogy a felperesek állításával ellentétben az általános költségvetési rendelet 100. cikkének (2) bekezdésében előírt tájékoztatási kötelezettség nem azt célozza, hogy az ajánlattevő megvizsgálhassa az összes többi ajánlat kizáró okoknak, kiválasztási szempontoknak és a szerződés tárgyának való megfelelőségét. Ebben az esetben ugyanis e rendelkezés nem csak a nyertes ajánlatra vonatkozó információk közlését írná elő.

109 Végül azon ajánlattevőnek, akinek az ajánlatát a szerződés odaítélésének eljárási szakaszát megelőzően utasították el, lehetősége van észrevételeket tenni az ajánlatkérő számára a többi ajánlattevő ajánlatában álláspontja szerint található szabálytalanságok tárgyában, amelyeket az ajánlatkérő nem vett észre. Amennyiben úgy ítéli meg, hogy az ajánlatkérő figyelmen kívül hagyta az előterjesztett észrevételeit, és a szerződés odaítélése ezért csalással vagy pénzügyi szabálytalansággal történt, erről értesítheti az illetékes fórumokat és különösen az Európai Csalászelleni Hivatalt.

110 A fentiekre tekintettel meg kell állapítani, hogy az az ajánlat, amely nem felel meg a szerződés tárgyának, nem fogadható el az általános költségvetési rendelet 100. cikkének (2) bekezdése, az általános végrehajtási rendelet 149. cikke és az EMSA végrehajtási rendelete 135. cikke értelmében.

111 A jelen esetben a fenti 53–73. pontból kitűnik, hogy a JVOC ajánlata nem felelt meg a szerződés tárgyának a szerződés tervezett időtartamát illetően.

112 Következésképpen az EMSA az általános költségvetési rendelet 100. cikke (2) bekezdésének első albekezdésében, az általános végrehajtási rendelet 149. cikkében és az EMSA végrehajtási rendeletének 135. cikkében előírt indokolási kötelezettség alapján pusztán arra volt köteles, hogy a felpereseket tájékoztassa ajánlatuk elutasításának indokairól és a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségekről.

113 Másrészről a JVOC ajánlata elutasításának indokait illetően az EMSA az elutasító határozatban a következőket jelölte meg:

„A bírálóbizottság úgy ítélte meg, hogy az Önök által benyújtott ajánlat a szerződés feltételeire tekintettel nem elfogadható. A bírálóbizottság véleménye szerint az Önök ajánlatával szemben fennáll egy kizáró ok, és ezért az ajánlat nem teljesítette a jelen közbeszerzési eljárás vonatkozásában előírt követelményeket.”

114 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az indokolásban világosan és egyértelműen kell előadni a jogi aktust kibocsátó intézmény érvelését úgy, hogy egyrészt az érdekeltek jogaik érvényesítése érdekében a meghozott intézkedés indokait megismerhessék, másrészt hogy a bíróság számára lehetővé tegye a felülvizsgálati jogkörének gyakorlását (lásd a Törvényszék T-89/07. sz., VIP Car Solutions kontra Parlament ügyben 2009. május 20-án hozott ítéletének [EBHT 2009., II-1403. o.] 60. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

115 Emellett az ítélkezési gyakorlat szerint az indokolási kötelezettség mértéke a szóban forgó jogi aktus természetétől, és attól a kontextustól függ, amelyben azt elfogadták (lásd a Törvényszék T-376/05. és T-383/05. sz., TEA-CEGOS és STG kontra Bizottság ügyben 2006. február 14-én hozott ítéletének [EBHT 2006., II-205. o.] 48. pontját, és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot). Így az elutasító határozatot az EMSA és a felperesek között a közbeszerzési eljárás keretében folytatott korábbi levélváltások kontextusában kell elhelyezni.

116 Márpedig a szerződés tervezett időtartama és a 2. rész vonatkozásában előírt költségvetési plafon betartásának fontossága a felperesek és az EMSA között a 2008. június 18-i egyeztető megbeszélésen megvitatásra került. A JVOC ajánlatának a szerződés tervezett időtartamával és ebből következően a költségvetési plafonnal való összeegyeztethetetlensége ezt követően a 2008. augusztus 14-i, valamint szeptember 1-jei, 12-i és 29-i levelekben is szóba került.

117 E körülmények között meg kell állapítani, hogy az elutasító határozat elolvasásakor a felperesek megérthették, hogy annak említése, hogy a JVOC ajánlata a szerződés feltételeire tekintettel elfogadhatatlan volt, hogy egy, a közbeszerzési eljárásból való kizárás terhe mellett alkalmazandó szempontnak nem felelt meg, és hogy az előírt követelmények nem teljesültek, egész pontosan a szerződés tervezett időtartamának és ebből eredően a 2. rész vonatkozásában előírt költségvetési plafonnak a be nem tartására vonatkozott.

118 Ezen túlmenően a felperesek 2008. november 3-i kérelmére az EMSA 2008. november 6-án levelet küldött nekik, amelyben kifejezetten megjelölte, hogy a JVOC ajánlata elutasításának az oka az volt, hogy a szerződés tervezett időtartamának be nem tartásából eredően túllépték a 2. rész vonatkozásában előírt költségvetési plafont. Ez a magyarázat az EMSA 2008. november 19-i levelében is megismétlésre került.

119 Végeredményben a megadott magyarázat lehetővé tette a felperesek számára jogaik érvényesítését, mivel amint az a jelen keresetből kitűnik, jogalapokat és érveket hoztak fel a 2. rész vonatkozásában előírt költségvetési plafonnal, valamint az annak alapjául szolgáló tervezett szerződéses időtartam tiszteletben tartásával kapcsolatban. Ugyanígy a Törvényszék is megfelelően értékelni tudja e jogalapokat és érveket a megadott indokolás alapján.

120 E körülmények között meg kell állapítani, hogy az EMSA nem sértette meg az indokolási kötelezettséget a JVOC ajánlata elutasításának alapjául szolgáló indokok bemutatásával kapcsolatban.

121 Másfelől meg kell állpítani, hogy az EMSA sem az elutasító határozatban, sem a későbbi irományaiban nem jelölte meg a felperesek rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségeket.

122 Az EMSA által e tekintetben előadott érv, miszerint úgy ítélte meg, hogy ilyen lehetőségek nem álltak rendelkezésre, nem fogadható el. Ebben az esetben ugyanis az EMSA-nak legalább ezt az álláspontját kellett volna közölnie a felperesekkel történt levélváltások során.

123 Mindenesetre meg kell állapítani, hogy mivel a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségek megjelölése független az elutasító határozat tárgyától, annak elmulasztása nem érinti e határozat jogszerűségét. E körülmény legfeljebb a felperesek jogorvoslati jogának gyakorlásával és különösen a keresetindítási határidő betartásával kapcsolatban lehetne releváns.

124 Márpedig látni kell, hogy a felperesek az előírt határidőn belül nyújtották be a jelen keresetet, amely többek között az elutasító határozat megsemmisítésére irányul, és nem adtak elő semmilyen érvet vagy bizonyítékot annak alátámasztására, hogy a rendelkezésre álló jogorvolati lehetőségek említett határozatban történő megjelölésének elmulasztása akadályozta volna őket a jogorvoslati joguk hatékony gyakorlásában.

125 E körülmények között meg kell állapítani, hogy noha az EMSA elmulasztotta megjelölni a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségeket az elutasító határozatban, ez a jelen esetben nem releváns.

126 Végül, miután a fentiekben megállapításra került, hogy az EMSA nem volt köteles a DCI ajánlatával kapcsolatos információknak a felperesekkel való közlésére, hogy a JVOC ajánlatának elutasítását a jogilag megkövetelt módon indokolta, és hogy a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségek feltüntetésének elmulasztása a jelen esetben nem releváns, nem látható, hogy az EMSA mennyiben sértette meg a felperesek védelemhez, illetve hatékony bírói jogvédelemhez való jogát. A felperesek erre vonatkozó azon állításait, amelyeket pontosabb érvekkel nem támasztottak alá, el kell utasítani.

127 A fentiekre tekintettel az első jogalap első részét, amennyiben az egyes információknak vagy iratoknak a felperesekkel történő közlésének elmulasztására és a JVOC ajánlata elutasításának indokolására vonatkozik, el kell utasítani.

128 Mivel az elutasító határozattal kapcsolatos valamennyi jogalap és érv elutasításra került, az e határozat megsemmisítése iránti kérelmet is el kell utasítani.

Az odaítélő határozatról

129 Mindenekelőtt meg kell vizsgálni a felperesek eljáráshoz fűződő érdekét az odaítélő határozat megsemmisítése vonatkozásában, mivel az eljáráshoz fűződő érdek hiánya olyan eljárásgátló elfogadhatatlansági ok, amelyet a közösségi bíróság hivatalból vizsgálhat (lásd a Törvényszék T-310/00. sz., MCI kontra Bizottság ügyben 2004. szeptember 28-án hozott ítéletének [EBHT 2004., II-3253. o.] 45. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

A felek érvei

130 A felperesek megítélése szerint mivel kérték az elutasító határozat megsemmisítését, az odaítélő határozattal szemben is fennáll az eljáráshoz fűződő érdekük. E tekintetben azzal érvelnek, hogy az odaítélő határozat megsemmisítése hiányában az elutasító határozat esetleges megsemmisítése okafogyottá válna.

131 A felperesek emellett arra hivatkoznak, hogy annak bizonyításához is érdekük fűződik, hogy valamennyi ajánlatot ki kellett volna zárni a közbeszerzési eljárásból.

132 Az EMSA álláspontja szerint az odaítélés eljárási szakaszát megelőzően kizárt ajánlatot tevő ajánlattevőnek nem fűződik érdeke a szerződést odaítélő határozat megsemmisítésének kérelmezéséhez.

A Törvényszék álláspontja

133 Az ítélkezési gyakorlat szerint valamely természetes vagy jogi személy által megsemmisítés iránt indított kereset csupán abban az esetben elfogadható, amennyiben a felperesnek érdeke fűződik a megtámadott jogi aktus megsemmisítéséhez. Ez az érdek feltételezi, hogy a megtámadott aktus megsemmisítése önmagában jogi következményekkel járhat, és a kereset ezért – eredményét tekintve – az azt indító fél javára szolgálhat (lásd a Törvényszék T-195/08. sz., Antwerpse Bouwwerken kontra Bizottság

ügyben 2009. december 10-én hozott ítélet [EBHT 2009., II-4439. o.] 33. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

134 Márpedig amennyiben az ajánlattevő ajánlatát a szerződés odaítélését megelőző eljárási szakaszban utasították el, és így a többi ajánlattal nem hasonlították össze, az érintett ajánlattevőnek a szerződést odaítélő határozat elleni eljáráshoz fűződő érdeke az ajánlatát elutasító határozat megsemmisítéséhez kötött. A szerződést odaítélő határozat megsemmisítése ugyanis – azáltal, hogy megsemmisítenek egy olyan összehasonlítást követően hozott határozatot, amelynek során ezen ajánlattevő ajánlatát helytelenül figyelmen kívül hagyták –, csak abban az esetben járhat jogi következményekkel, és válhat azon ajánlattevő javára, akinek az ajánlatát a szerződés odaítélését megelőző eljárási szakaszban elutasították, ha e korábbi elutasító határozatot is megsemmisítik.

135 Ezzel szemben, amennyiben az ajánlatot elutasító határozat megsemmisítése iránti kérelmet elutasítják, a szerződést odaítélő határozat megsemmisítése nem járhat jogi következményekkel azon ajánlattevő számára, akinek az ajánlatát a szerződés odaítélését megelőző eljárási szakaszban elutasították. Ebben az esetben az ajánlatot elutasító határozat megakadályozza azt, hogy az ezt követően hozott, a szerződést egy másik ajánlattevőnek odaítélő határozat befolyásolja az érintett ajánlattevő helyzetét.

136 Egyébiránt a fenti 108. és 109. pontból kitűnik, hogy az általános költségvetési rendelet és az általános végrehajtási rendelet közbeszerzésekre vonatkozó rendelkezéseinek rendszerében a szerződés odaítélésének eljárási szakaszába továbbjutott ajánlatok kizáró okoknak, kiválasztási szempontoknak, valamint a szerződés tárgyának való megfelelőségének ellenőrzése nem azon ajánlattevő feladata, akinek az ajánlatát ezen eljárási szakaszt megelőzően elutasították. Következésképpen az érintett ajánlattevő a szerződést odaítélő határozat elleni eljáráshoz fűződő érdekét nem alapíthatja az ilyen ellenőrzés elvégzésének szükségességére.

137 A jelen esetben az elutasító határozat megsemmisítése iránti kérelem a fenti 127. pontban elutasításra került. E körülmények között a fenti 133–136. pontban kifejtettekből következik, hogy a felpereseknek nem fűződik érdeke az odaítélő határozat elleni eljáráshoz, így az e határozat megsemmisítése iránti kérelmük elfogadhatatlan.

2. *A DCI-vel kötött szerződés semmisségének megállapítására irányuló kérelemről*

138 A felperesek álláspontja szerint az első jogalap két része keretében általuk felhozott jogsértések következménye az, hogy az EMSA és a DCI között létrejött szerződést semmisnek kell nyilvánítani.

139 Márpedig egyfelől az első jogalap első részének vizsgálata során nem került megállapításra jogsértés az elutasító határozattal kapcsolatban. Ennélfogva e rész vonatkozásában a felperesek érvelése téves előfeltevésen alapul.

140 Másfelől meg kell állapítani, hogy az EMSA részéről a DCI-vel való szerződéskötés az odaítélő határozat végrehajtásának eredménye. Márpedig a fenti 133–137. pontból következik, hogy a felpereseknek az említett határozattal szembeni eljáráshoz nem fűződik érdeke. E körülmények között az EMSA és a DCI között létrejött szerződés semmissé nyilvánításához sem fűződik érdekük az első jogalap második része keretében előadott, az odaítélő határozat jogszerűségével kapcsolatos állítások alapján (lásd a fenti 36. pontot).

3. *A kártérítési kérelemről*

A felek érvei

141 A felperesek álláspontja szerint az elutasító és az odaítélő határozat elfogadása kárt okozott nekik, amely a szerződés részükre való odaítélésére vonatkozó jelentős esélyük elvesztéséből, a közbeszerzési eljárással és a Törvényszék előtti eljárással kapcsolatban viselt költségekből, valamint hírnevük romlásából tevődik össze.

142 Az EMSA vitatja a felperesek kérelmének elfogadhatóságát és megalapozottságát is.

A Törvényszék álláspontja

143 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a kártérítési kereset EK 288. cikk második bekezdése szerinti megalapozottságához szükséges bizonyos feltételek együttes fennállása, azaz az intézménynek felróható jogellenes magatartás, a kár tényleges felmerülése, és az állítólagos magatartás és a hivatkozott kár közötti okozati összefüggés (a Bíróság 26/81. sz., Oleifici Mediterranei kontra EGK ügyben 1982. szeptember 29-én hozott ítéletének [EBHT 1982., 3057. o.] 16. pontja és a Törvényszék T-175/94. sz., International Procurement Services kontra Bizottság ügyben 1996. július 11-én hozott ítéletének [EBHT 1996., II-729. o.] 44. pontja). Ha akár egyetlen feltétel nem teljesül, a keresetet teljes egészében el kell utasítani, anélkül hogy a többi feltétel teljesülésének vizsgálatára szükség lenne (a Bíróság C-146/91. sz., KYDEP kontra Tanács és Bizottság ügyben 1994. szeptember 15-én hozott ítéletének [EBHT 1994., I-4199. o.] 19. és 81. pontja, és a Törvényszék T-170/00. sz., Förde-Reederei kontra Tanács és Bizottság ügyben 2002. február 20-án hozott ítéletének [EBHT 2002., II-515. o.] 37. pontja).

144 A jelen esetben először is emlékeztetni kell arra, hogy a fenti 34. és 35. pontban megállapításra került, hogy a megsemmisítés iránti kereset tárgya két külön határozat, nevezetesen az elutasító határozat és az odaítélő határozat.

145 Márpedig egyfelől a felperesek által az elutasító határozat vonatkozásában előadott jogalapok és érvek vizsgálata során nem került megállapításra jogsértés e határozattal kapcsolatban. Következésképpen az EMSA-nak felróható jogellenes magatartásra vonatkozó feltétel e határozat tekintetében nem teljesül.

146 Másfelől a fenti 133–137. pontban megállapított azon körülmény miatt, miszerint a felpereseknek nem fűződik érdekük az odaítélő határozat elleni eljáráshoz, az általuk állítólagosan elszenvedett kár, ha egyáltalán létezik ilyen, nem lehet az említett határozat következménye, csakis az elutasító határozaté. Így az odaítélő határozat tekintetében az okozati összefüggés fennállására vonatkozó feltétel nem teljesül.

147 E körülmények között a kártérítési kérelmet mint megalapozatlant el kell utasítani, anélkül hogy szükséges lenne az elfogadhatóságról dönteni.

4. *A pervezető intézkedések iránti kérelemről*

148 A felperesek pervezető intézkedések elfogadását kérik a Törvényszéktől, amelyek egyfelől a bírálóbizottsági jelentés és a DCI ajánlata másolatának, vagy ezen iratok releváns kivonatainak benyújtására, másfelől a DCI-vel kötött szerződés teljesítése során történt esetleges áremelésekre vonatkozó információk közlésére irányulnak. Mivel

azonban az említett iratok a fentiekben lefolytatott vizsgálatot semmi esetre sem kérdőjelezhetnék meg, e kérelmet el kell utasítani.

149 A fentebb kifejtettekre figyelemmel a keresetet teljes egészében el kell utasítani.

A költségekről

150 Az eljárási szabályzat 87. cikkének 2. §-a alapján a Törvényszék a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. A felpereseket, mivel pervesztesek lettek, az EMSA kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

A fenti indokok alapján

A TÖRVÉNYSZÉK (negyedik tanács)

a következőképpen határozott:

1) A Törvényszék a keresetet elutasítja.

2) A Törvényszék a Dredging International NV-t és az Ondernemingen Jan de Nul NV-t kötelezi a költségek viselésére.

Pelikánová Jürimäe van der Woude

Kihirdetve Luxembourgban, a 2011. szeptember 13-i nyilvános ülésen.

Aláírások

Tartalomjegyzék

A jogvita előzményei ..... II - 6128

1. A közbeszerzési szerződés ..... II - 6128

2. A felperesek részvétele a tárgyalásos eljárásban ..... II - 6130

3. Az EMSA határozatai és az ezt követő értesítések ..... II - 6131

4. A szerződés megkötése a DCI-vel ..... II - 6133

Az eljárás és a felek kérelmei ..... II - 6135

A jogkérdésről ..... II - 6135

1. A megsemmisítés iránti kérelemről ..... II - 6135

Az elutasító határozatról ..... II - 6137

A harmadik, az arányosság elvének, az egyenlő bánásmód elvének és a hátrányos megkülönböztetés tilalmának a JVOC ajánlatának elbírálásával kapcsolatos nyilvánvaló értékelési hibával összefüggésben történt megsértésére alapított jogalapról, valamint az első jogalap első részéről, amennyiben az a JVOC ajánlatának a 2. rész vonatkozásában előírt költségvetési plafonnal való összeegyeztethetőségére vonatkozik ..... II - 6138

– A felek érvei ..... II - 6138

– A Törvényszék álláspontja ..... II - 6140

A 2. rész vonatkozásában meghatározott költségvetési plafon nyilvánvalóan nem megfelelő és ésszerűtlen jellegén alapuló negyedik jogalapról ..... II - 6148

– A felek érvei ..... II - 6148

– A Törvényszék álláspontja ..... II - 6149

Az első jogalap első részéről, amennyiben az egyes iratoknak a felperesekkel történő közlésének elmulasztására és a JVOC ajánlata elutasításának indokolására vonatkozik ..... II - 6150

– A felek érvei ..... II - 6150

– A Törvényszék álláspontja ..... II - 6152

Az odaítélő határozatról ..... II - 6159

A felek érvei ..... II - 6160

A Törvényszék álláspontja ..... II - 6160

2. A DCI-vel kötött szerződés semmisségének megállapítására irányuló kérelemről ..... II - 6162

3. A kártérítési kérelemről ..... II - 6163

A felek érvei ..... II - 6163

A Törvényszék álláspontja ..... II - 6163

4. A pervezető intézkedések iránti kérelemről ..... II - 6164

A költségekről ..... II - 6165